

Markaryds kommun
info@markaryd.se

2022-12-21

1 (7)

Dnr 2019:5616

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av skolors arbete med lärande för hållbar utveckling vid Markaryds skola 7-9 i Markaryds kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av skolors arbete med lärande för hållbar utveckling vid Markaryds skola. Granskningen genomfördes under vårterminen 2022.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut 2022-05-05, dnr 2019:5616.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Markaryds skola senast 2022-11-23 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Markaryds kommun har inkommit med en sådan redovisning.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Rektors styrning för samsyn, delaktighet och samverkan i arbetet med lärande för hållbar utveckling

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Lärares kunskaper om lärande för hållbar utveckling i utbildningen

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Elevernas möjlighet till delaktighet och inflytande i de delar av utbildningen som berör hållbar utveckling

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

Rektors styrning för samsyn, delaktighet och samverkan i arbetet med lärande för hållbar utveckling

Bedömningen var ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektor behöver utveckla arbetet med att skapa en gemensam förståelse för hur arbetet med lärande för hållbar utveckling ska bedrivas så att det omfattar alla lärare och därmed genomsyrar utbildningen i sin helhet.

Av huvudmannens redovisning framkommer att rektorn och all personal har avsatt tid för att gemensamt gå igenom de utvecklingsområden som Skolinspektionens tematiska kvalitetsgranskning har visat på. Detta för att få en gemensam grund att utgå från. Skolans lärare arbetar sedan tidigare med språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) och beslut har tagits att detta arbete ska fortsätta och innehållet ska riktas mot lärande för hållbar utveckling. Upplägget är att arbeta ämnesövergripande och att inkludera eleverna i detta arbetssätt. Under läsåret 2022/23 har Markaryds skola 7-9 beslutat att arbeta ämnesövergripande med fyra teman. Dessa är hållbar utveckling, kärleksveckan, Nobel – upptäckter samt världens länder. Alla teman innehåller, enligt huvudmannen, lärande för hållbar utveckling och de kommer att kopplas till de globala målen i Agenda 2030. Viss del av personalen har även valt att arbeta med entreprenöriella och ämnesövergripande arbetssätt för att ytterligare variera undervisningen och genom detta möta eleverna utifrån deras förutsättningar och intressen. Vidare deltar skolan i ett EU-projekt med fokus på att eleven ska hitta vägar och verktyg för att få ökad kunskap om studie- och yrkesval, få kännedom om arbetsmarknaden samt utveckla sin syn på studier. Huvudmannen skriver vidare att lärarna har genomfört lektioner med tema normer och jämställdhet. Det har varit föreläsning, dilemmafilmer och värdegrundsövningar för att utmana och utbilda eleverna. Materialet är gemensamt för alla klasser och lärare, vilket enligt huvudmannen, bidrar till att det skapas en gemensam syn inom detta område. Enligt inskickad dokumentation har det i verksamhetens konferensplan bokats in ämnesträffar med fokus på att arbeta, vidareutveckla samt säkerställa att arbetet med lärande för hållbar utveckling fortgår. Verksamhetens kvalitet har enligt redovisningen utvecklats genom att lärarna tydligare än tidigare genomför en undervisning med fokus på lärande för hållbar utveckling. Effekter som förväntas på längre sikt är att lärande för hållbar utveckling kommer att vara inkluderat i all undervisning och att all personal kommer ha kännedom om de globala målen i Agenda 2030. Ytterligare åtgärder som planeras är synliggörande av de globala målen bland annat genom affischering på enheten, att de globala målen visas på intern-tv, på sociala medier samt vid olika samverkansmöten, exempelvis föräldraråd, för att medvetandegöra att skolenheten arbetar med lärande för hållbar utveckling.

Lärares kunskaper om lärande för hållbar utveckling i utbildningen

Bedömningen var ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver kartlägga vilket behov av kompetensutveckling inom lärande för hållbar utveckling som finns bland samtliga lärare samt erbjuda kompetensutveckling utifrån vad kartläggningen visar.

Av huvudmannens redovisning framkommer att lärarna har genomgått en introduktion avseende vad hållbar utveckling är samt att de har tagit del av goda exempel från hur andra kommuner har arbetat med de globala målen i Agenda 2030. Detta genomfördes för att lärarna skulle kunna uttrycka och reflektera över vilka kompetensutvecklingsbehov de har gällande hållbar utveckling. Därefter har lärarnas behov kartlagts i en kompetensutvecklingsenkät. Kompetensutveckling utifrån enkätens svar planeras in under våren 2023 vid konferenser, studiedagar samt genom individuell fortbildning. Skolenhetens kvalitet har enligt redovisningen utvecklats genom att kartläggningen av kompetensutveckling bidrar till ökad kännedom, nyfikenhet samt förståelse för att arbetet inte ska ske "i ensamma öar" utan tillsammans genom ämnesövergripande arbete. Huvudmannen skriver att introduktion, kartläggning samt samtal har ökat medvetenheten om lärande för hållbar utveckling samt givit lärare och personal ökad kunskap inom området. Effekterna som förväntas på längre sikt är att lärande för hållbar utveckling ska ses som en naturlig, självklar och återkommande del i skolenhetens verksamhet. Ytterligare åtgärder som planeras in är fortsatta insatser avseende kompetensutveckling för vårterminen 2023.

Elevernas möjlighet till delaktighet och inflytande i de delar av utbildningen som berör hållbar utveckling

Bedömningen var ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektor och lärare behöver utveckla arbetet med att ge eleverna möjlighet till delaktighet och inflytande, genom demokratiska arbetsformer, i undervisningen och i utbildningen.

Av huvudmannens redovisning framkommer att skolenheten arbetar med att utveckla arbetet med klass- och elevråd och att dessa ska genomföras en gång per månad. Elevrådet planerar vad som ska lyftas vid klassråden. Elevrådet ska även hjälpa eleverna att förstå hur förslag och synpunkter från klassråd tas om hand av elevrådet och instanser ovanför detta, exempelvis Ungdomsinspektat. En utmaning som enheten arbetar med är hur beslut och diskussioner i kommunen, exempelvis vid utbildnings- och kulturnämnden, ska återkopplas till alla elever. Enhetens skolutvecklingsgrupp har vidare satt samman en enkät om elevers upplevelse och behov av delaktighet, inflytande, demokrati samt demokratiska arbetssätt i skolan. Målet enligt huvudmannen är att genomföra enkäten varje halvår för att kunna mäta ett nuläge för att sedan följa upp detta vid läsårsslutet. Via svaren i denna enkät, som även ska användas i enhetens systematiska kvalitetsarbete, kan enheten följa upp om insatser har givit resultat eller om något behöver förändras för att nå önskat resultat. I enkäten får elever exempelvis svara på frågor om de upplever att de kan vara med och påverka planering samt utvärdera undervisningen. Verksamhetens kvalitet har enligt redovisningen utvecklats genom att eleverna har tydliga forum för inflytande via exempelvis klassråd och elevråd.

Effekter som förväntas på längre sikt är ökad delaktighet och ökat inflytande från eleverna. Ytterligare åtgärder som planeras är att tydliggöra beslutsgången för elevinflytande med en tydlig struktur avseende klassråd, elevråd, skyddsronder, Utbildningsinspektat med återkoppling från utbildnings- och kulturnämnden samt dess skyddskommitté. Förväntad effekt är att eleverna upplever ökat inflytande i undervisningen och utbildningen och att det blir en för eleverna tydlig ärendegång i beslutskedjan. Vidare vill enheten genom regelbundna enkäter skapa en demokratisk mognad hos eleverna gällande inflytande, men även undersöka undervisningen genom kvalitetsrelaterade frågor såsom hur elever anser att de lär sig på bästa sätt etcetera.

Avslutningsvis framkommer i huvudmannens redovisning att elevrådet löpande fått information om Skolinspektionens granskning, vad beslutet innehöll och hur skollagen ska arbeta med de i beslutet framskrivna utvecklingsområdena. Elevrådsrepresentanterna har informerat om ovanstående i sina respektive klasser. Under det kommande arbetet med Skolinspektionens beslut kommer elevrådet fortsatt vara med och påverka, diskutera samt få information om hur arbetet med lärande för hållbar utveckling fortgår. Elevrådet är med och säkerställer att elevperspektivet är med inom alla utvecklingsområden, enligt huvudmannen.

På Skolinspektionens vägnar

X Ann Edvinsson

Beslutsfattare

Signerat av: Ann Edvinsson

X Ann-Kristin Hammersberg

Föredragande

Signerat av: Ann-Kristin Hammersberg

I handläggningen av ärendet har även utredare Gunilla Feiff medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Skolinspektionens hemsida: \[Skolinspektionen.se\]\(https://www.skolinspektionen.se/arbete-med-larande-for-hallbar-utveckling\)](https://www.skolinspektionen.se/arbete-med-larande-for-hallbar-utveckling)

Bilaga 2: Författningsstöd

Bedömningsområde: Lärares kunskaper om lärande för hållbar utveckling i utbildningen

Författningsstöd

1 kap. 4-5 §§, 2 kap. 9-10 §§ samt 4 kap. 4-7 och 14 §§ skollagen (2010:800)

Förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (SKOLFS 2010:37) inklusive kursplaner i grundskolans ämnen (Lgr 11)

Särskilt i Lgr 11 inom detta bedömningsområde;

1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Skolans uppdrag och Varje skolas utveckling

2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolverkets föreskrifter om kunskapskrav för grundskolans ämnen (SKOLFS 2011:19)

Bedömningsområde: Lärares kunskaper om lärande för hållbar utveckling i utbildningen

Författningsstöd

1 kap. 4-5 §§, 2 kap. 9-10 och 34 §§ skollagen

Lgr 11

Särskilt i Lgr 11 inom detta bedömningsområde;

1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Saklighet och allsidighet, Skolans uppdrag och Varje skolas utveckling

2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8. Rektorns ansvar

Skolverkets föreskrifter om kunskapskrav för grundskolans ämnen

Bedömningsområde: Elevernas möjlighet till delaktighet och inflytande i de delar av utbildningen som berör hållbar utveckling

Författningsstöd

1 kap. 4-5 §§, 4 kap. 9 och 13 §§ skollagen

Lgr 11

Särskilt i Lgr 11 inom detta bedömningsområde;

1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Saklighet och allsidighet, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, Skolans uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8. Rektorns ansvar

Skolverkets föreskrifter om kunskapskrav för grundskolans ämnen